

POSTANOWIENIE

14 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski (sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 14 czerwca 2023 r. w Warszawie
zażalenia R.W.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 31 marca 2022 r., VII AGa 602/21,

w sprawie z powództwa E.G. i W.K.

przeciwko R.W.

o zapłatę,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 marca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżony apelacją pozwanego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 31 marca 2022 r., zniósł postępowanie od 9 marca 2020 r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł pozwany, zaskarżając je w zakresie „a) braku rozpoznania i uchylenia zaskarżonego w ramach apelacji postanowienia Sądu I Instancji z dnia 04.12.2019 r. oddalającego wniosek o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie; b) braku

rozpoznania i uchylenia/zmiany zaskarżonego w ramach apelacji postanowienia Sądu I Instancji z dnia 23.01.2020 r. o pominięciu pisma Pozwanego z dnia 30.12.2019 r. wraz z załączonymi dowodami z dokumentów; c) zaniechania przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd miejscowo właściwy dla Pozwanego tj. Sąd Okręgowy w Krakowie; d) braku stwierdzenia nieważności postępowania w całości i zniesienia postępowania w całości wobec nienależytego obsadzenia składu orzekającego”. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawowym warunkiem dopuszczalności każdego środka zaskarżenia jest istnienie orzeczenia podlegającego zaskarżeniu. Nieistnienie rozstrzygnięcia w określonym zakresie oznacza, że orzeczenia nie ma, w konsekwencji czego brakuje substratu zaskarżenia, a środek zaskarżenia podlega odrzuceniu (zob. postanowienia SN: z 25 lutego 1997 r., II CKN 15/97; z 11 września 2002 r., V CKN 1165/00; z 19 lipca 2006 r., I CZ 35/06; z 4 lutego 2011 r., I UZ 174/10; z 16 maja 2013 r., II CSK 679/12; z 14 stycznia 2015 r., II UZ 60/14; z 9 lutego 2018 r., I CZ 12/18; z 28 lutego 2020 r., II CSK 634/18; z 6 maja 2022 r., III CZ 145/22). Określając zakres zaskarżenia, pozwany nie odwołał się do tego, o czym Sąd Apelacyjny orzekł, ale do tego, czego jego zdaniem w zaskarżonym orzeczeniu brakuje. W związku z tym zażalenie należy uznać za niedopuszczalne, jako wymierzone w rozstrzygnięcia nieobjęte zaskarżonym postanowieniem.

Ponadto należy wskazać, że katalog postanowień, które podlegają zaskarżeniu zażaleniem do Sądu Najwyższego, jest zawarty w art. 394¹ § 1 i 1¹ k.p.c., a wyliczenie to ma charakter wyczerpujący (postanowienie SN z 28 maja 2019 r., I CSK 746/17). Zgodnie z wymienionymi przepisami zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną, postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a także „w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania”.

Z zacytowanego fragmentu art. 394¹ § 1¹ k.p.c. wynika, że intencją ustawodawcy było poddanie kontroli Sądu Najwyższego wyłącznie spełnienia przesłanek wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym. Zażalenie nie przysługuje natomiast na określenie sądu, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, ani w odniesieniu do zakresu zniesienia postępowania w razie stwierdzenia nieważności postępowania. W związku z tym, nawet gdyby w zaskarżonym orzeczeniu znalazły się rozstrzygnięcia, których brak skarżący zarzuca, nie podlegałyby one zaskarżeniu. Taki sam wniosek należałoby przyjąć, gdyby w drodze wykładni zażalenia uznać, że pozwany zaskarża wyrok Sądu Apelacyjnego w odniesieniu do przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, a nie – jak zostało to dosłownie sformułowane – w zakresie „zaniechania przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd miejscowo właściwy dla Pozwanego tj. Sąd Okręgowy w Krakowie”.

W konsekwencji zażalenie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne (art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

[f.n]